

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 313. Usque Ad Annum 361

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1758

VD18 90117778

§. 33. Constantinus extirpandæ Idololatriæ intentus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66022](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66022)

§. XXXIII.

Sæculum IV.
A. C. 326.

Constantinus extirpandæ Idololatriæ intentus.

Magnus profecto in Constantino erat *Euf. II. vit.*
 Idololatriæ extirpandæ ardor; mul- *c. 54.*
 torum templorum in urbibus portas, mul- *Sozom. II.*
 torum etiam tecta auferri iussit, ut col- *c. 5.*
 laborerentur, ex aliis statuas ære fusas a
 multis Sæculis celeberrimas, & populo-
 rum Religione venerabiles, quas in foris
 publicis omnium oculis exposuit. Quod
 autem ad Idola aurea, & argentea atti-
 net, alio usus est consilio; quosdam Pa-
 latii sui officiales Christianos, & exper-
 tæ fidei secreto in Provincias misit, qui
 Idola pretiosissima, nec iis exceptis, quæ
 de Cælo allata ferebantur, sine violentia,
 & strepitu ex arcanissimis adytis protra-
 cta, a Sacrificulis sibi extradi exigerent;
 privati sibi, & toti familiæ metuentes Im-
 peratoris voluntati non audebant resiste-
 re, Sacerdotes, & Idolorum custodes,
 cum se a populis desertos cernerent, ne
 quidem hiscere; interim Imperatoris mi-
 nistri, acceptis his, quæ aurea erant, vel
 argentea, atque ideo fusilia, vilia, & in-
 utilia Idololatriæ relinquebant. Singula- *Euf. ibid.*
 ri cura ad quædam templa maxime invi- *c. 15.*
 diosa destruenda Constantinus incubuit. *Socr. I. c. 18.*
Sozom. ibid.
 In uno montis Libani cacumine prope
 fluvium

Sæculum IV. fluvium Adonin templum stabat Veneris
 A. C. 326. ab omni hominum frequentia remotum

Quadam die arcana carminum vi ignis
 stellæ similis a summo montis apice de
 lapsus in fluvium præcipitari, hæcque
 esse Venus Urania, seu cælestis diceba-
 tur. Re vero ipsa istud templum nefan-
 dæ Veneris schola erat, in qua viri effra-
 minati, & perditissimæ mulieres sub Re-
 ligionis pallio omnis generis abominan-
 da perpetrabant, atque hæc impune, cum
 nemo vir gravis propius locum auderet
 accedere. Hoc templum Constantino
 jubente, & militum opera funditus ever-
 sum, atque ita mundatus est locus.

Ibid. c. 56.

Ægis in Cilicia Æsculapii templum
 celebrabatur; sæpe dormientibus appa-
 rere Deus ferebatur, & a variis morbo-
 rum generibus languidos curare; Deum
 istum Salvatorem populi laudabant, &
 qui inter Gentiles sapientes dicebantur,
 ejus prodigia prædicabant. Hoc quo-
 que templum Constantinus a suis mili-
 tibus ita dirui jussit, ut ne vestigia qui-
 dem viderentur. In Ægypto Pagani Nili
 exundationem, quæ Regioni ubertatem
 tribuit, Dei sui Serapis beneficium esse
 credebant, quia columna illa, qua exur-
 gentium undarum altitudinem metiebantur,
 in Idoli hujus templo asservabatur;
 hæc, cum Constantini jussu in Ecclesiam
 Alexandrinam fuisset translata, dicebant,

Socr. I. c. 18.
c. 57.

jam

jam Serapi ad iracundiam provocato, non amplius ripam supergressuras fluminis undas, nec terræ fertilitatem illaturas; sed anno sequenti, & cœteris omnibus fluvius, ut alias solebat, exundavit.

Sæculum IV.
A. C. 326.

In Cilicia Apollo Pythius oracula dabat, fama celebratissima, cujus templum Imperator solo æquari jussit; tum apertis plurimorum Paganorum oculis vanitatem suæ Religionis agnoscebant; multi ad Christiana sacra transibant, multi saltem nunc despiciebant, quæ prius fuerant admirati, videntes sub tanto rerum externarum apparatu latere nihil, nisi contemptibilia, quippe in portica Idolorum concavitate ossa mortuorum, aut calvariæ, quibus ad maleficia abutebantur, aut detritas lacinias, aut fœni, paleæve acervos invenire erat. In secretissimis Templorum angulis nec Deus ullus, qui oracula funderet, sicut plebis simplicitas credebat, nec Dæmon, aut saltem nocturnæ larvæ visebantur. Nulla caverna erat tam obscura, aut profunda, nulla adyta tam sancta, aut munita, quo non immissi a Constantino milites impune penetrarent. Ita Gentilitatis tenebræ, tot sæculis dominatæ dissipabantur.

Heliopoli Phœnices Pagani, Deæ Veneris cultores, uxores habebant communes, filiasque suas advenis transeuntibus, quasi

c. 58.
Socr. l. 6. 18.

Sæculum IV.
A. C. 326. quasi hospitalitatis jure prostituebantur. Hæc ultra fieri Constantinus vetuit, scripsitque ad eos Epistolam, qua ad morum conversionem, & veri Dei agnitionem exhortabatur. Ecclesiam quoque magnam ibi ædificari jussit, ubi nulla usquam steterat, constituit Episcopum, Presbyteros, & Diaconos, atque, ut facilius homines istos ad veram Religionem traduceret, bona plurima pauperibus distribuit.

§. XXXIV.

Ecclesia ad quercum Mambre.

Ibid. c. 52.
v. Valef.
Gen. 18.
Sozom. II.
c. 4.

Eutropia Syriſſa Imperatricis Fauſtæ Mater ſcripſit ad Imperatorem Genentium ſuum; prope quercum Mambre in Palæſtina, ubi Abrahamus tres Angelos hoſpitio liberaliter exceperat, altare, & Idolum fuiſſe erecta, ibique impia offerri Sacrificia. Locus iſte alias etiam Terebinthus dicebatur propter antiquiſſimam arborem, & triginta milliariis aut decem leucis francicis diſtabat. Singulis annis in æſtate notiſſima feſta ibi agebantur, & nundinæ, plurimis ejuſdem Regionis mercatoribus, atque ex interiori Palæſtina, Phœnice, & Arabia confluentibus. Quiſque hanc ſolemnitatem ſuæ Religionis ritu colebat; Judæi Patriarchæ ſui memoriam honorabant; Chriſtiani apparitionis